

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามครูสังคัมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวนครูสังคัมศึกษาทั้งหมด 314 คน ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 - 13 ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของครูสังคมศึกษาเขตการศึกษา 4 จำแนกตามสถานภาพ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	181	57.64
ชาย	133	42.36
2. อายุ		
20 - 30 ปี	105	33.60
31 - 40 ปี	181	57.92
41 - 50 ปี	23	7.36
ระหว่าง 50 ปี หรือสูงกว่า	5	1.66
3. จังหวัดที่ท่านทำการสอนในขณะนี้		
ระนอง	44	14.08
พังงา	61	19.52
ภูเก็ต	54	17.28
กระบี่	48	15.36
ตรัง	107	34.24
4. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนประเภท		
โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด	123	39.36
โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ	127	40.64
โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล	64	20.48
5. วุฒิต่างการศึกษาสูงสุดที่ท่านได้รับ		
อนุปริญญา ป.กศ.สูง	28	8.96
พ.ม. หรือเทียบเท่า	41	13.12
ปริญญาตรี	239	76.48
ปริญญาโท	6	1.92
สูงกว่าปริญญาโท	-	-

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของครูสังคัมศึกษาเขตการศึกษา 4 จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6. ระยะเวลาที่ทำการสอน		
1 ปี	11	1.28
2 - 4 ปี	28	8.96
5 - 9 ปี	152	48.64
10 - 19 ปี	107	34.24
20 ปีขึ้นไป	16	5.12
7. จำนวนคาบที่ทำการสอนในแต่ละสัปดาห์		
1 - 4 คาบ	4	1.28
5 - 9 คาบ	13	4.16
10 - 14 คาบ	28	8.96
15 - 19 คาบ	174	55.66
20 คาบขึ้นไป	95	30.40
8. ระดับชั้นที่ทำการสอน *		
มัธยมศึกษาตอนต้น		
ม.1	110	35.03
ม.2	114	36.31
ม.3	100	31.85
มัธยมศึกษาตอนปลาย		
ม.4	75	23.88
ม.5	63	20.06
ม.6	48	15.29
9. ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอนหรือ *		
เทคโนโลยีทางการศึกษา		
- เคยศึกษาเป็นวิชาเอก โท ในสถาบัน	51	16.24

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของครูสังคมศึกษา เขตการศึกษา 4 จำแนกตามสถานภาพ (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
- เคยศึกษาเป็นวิชาบังคับจากสถาบัน	186	59.26
- เคยเข้ารับการอบรม	78	24.84
- เคยศึกษาค้นคว้าจากตำรา หรือ เอกสารต่าง ๆ	141	44.90
- เคยเห็นการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน	187	59.55
- เคยใช้สื่อการสอนประกอบการสอนด้วยตนเอง	203	64.65
- ผลิตสื่อการสอนบางอย่างได้เองเพราะถนัดและสนใจ	58	18.47
- ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้เลย	11	3.50

*หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่าครูสังคมศึกษาในเขตการศึกษา 4 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ทำการสอนอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทประจำอำเภอ วุฒิสถิตทางการศึกษาของครูส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรี ทำการสอนเป็นระยะเวลา นานประมาณ 5 - 9 ปี มีชั่วโมงสอนประมาณ 15 - 19 คาบต่อสัปดาห์ ครูส่วนใหญ่สอนในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และครูส่วนใหญ่เคยใช้สื่อการสอนประกอบการสอนด้วยตนเอง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงการใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาจำแนกตามสภาพต่าง ๆ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการสอนสังคมศึกษา *		
1. เพื่อการนำเข้าสู่บทเรียน	228	72.61
2. ช่วยขยายความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน	245	78.02
3. ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	161	51.27
4. ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์มากขึ้น	206	65.60
5. เป็นเครื่องมือเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ	243	77.39
6. เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	177	56.37
7. ช่วยให้นักเรียนจำบทเรียนได้แม่นยำ	166	52.87
8. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	163	51.91
9. เสริมสร้างความรู้ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	163	51.91
10. เพื่อสรุปการสอนในแต่ละตอนหรือแต่ละบทเรียน	112	35.67
11. ทบทวนบทเรียน	77	24.52
2. วิธีการจัดหาสื่อการสอนสังคมศึกษา *		
1. ท่านผลิตสื่อการสอนขึ้นเอง	139	44.27
2. ท่านและเพื่อนครูช่วยกันผลิตสื่อการสอน	128	40.76
3. เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนผลิต	33	10.50
4. เจ้าหน้าที่กับตัวท่านเป็นผู้ผลิตสื่อการสอน	12	3.82
5. ท่านและนักเรียนช่วยกันออกเงินซื้อ	29	9.23
6. ทางโรงเรียนจัดหาให้	262	83.44
7. ซื้อด้วยเงินส่วนตัว	60	19.11
8. ขอรับบริการจากหน่วยศึกษานิเทศก์	26	8.28
9. หน่วยราชการ สถาบัน องค์กรหรือมูลนิธิ		
ต่าง ๆ แจกให้	79	25.16
10. ขอบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีจิตศรัทธา	29	9.23

ตารางที่ 2 แสดงการใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาจำแนกตามสภาพต่าง ๆ (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
11. ขอยืมจากสถาบัน สถานศึกษาอื่น ๆ เช่น วิทยาลัยครู โรงเรียนอื่น ๆ	68	21.66
12. ให้นักเรียนหาวัสดุท้องถิ่นมาช่วยกันผลิต	88	28.02
13. ครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำขึ้น	138	43.95
14. ขอเช่าจากสถาบัน องค์การ ร้านค้า หรือแหล่งบริการอื่น ๆ	9	2.87
3. เกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอนสังคมศึกษา*		
1. เลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน	157	50.00
2. เลือกให้ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน	243	77.39
3. เลือกสื่อการสอนที่สื่อความหมายชัดเจน	148	47.13
4. เลือกสื่อการสอนที่ใช้ได้ผลคุ้มค่ากับเวลาและ แรงงาน	112	35.67
5. เลือกให้มีขนาดเหมาะสมกับขนาดของห้องเรียน	78	24.84
6. เลือกสื่อการสอนชนิดที่หาได้ง่าย สะดวก ประหยัด และครูใช้เป็น	206	65.60
7. เลือกสื่อการสอนที่โรงเรียนจัดหาไว้แล้ว	101	32.16
8. เลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	134	42.67
9. เลือกสื่อการสอนที่ใช้ได้จริงกับสภาพของ ห้องเรียน เช่น สื่อการสอนประเภทที่ต้องใช้ไฟฟ้า	76	24.20
4. การเตรียมตัวของครูในการใช้สื่อการสอน*		
4.1 ก่อนการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียน		
1. ทดลองก่อนนำไปใช้สอนจริง	211	67.20
2. วางแผนการใช้ไว้ล่วงหน้า	247	78.66

ตารางที่ 2 แสดงการใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาจำแนกตามสภาพต่าง ๆ (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3. เตรียมกิจกรรมที่จะกระทำภายหลังการใช้สื่อการสอน	155	49.36
4. เตรียมห้องเรียนให้เรียบร้อย	109	34.71
5. อธิบายการใช้สื่อการสอนให้นักเรียนเข้าใจก่อน	118	37.58
4.2 ภายหลังการใช้สื่อการสอนในห้องเรียน*		
1. มีการทดสอบว่านักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่	235	74.84
2. จัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจและทบทวนความจำ	162	51.59
3. เก็บสื่อการสอนที่ใช้แล้วไว้ใช้ในคราวต่อไปอย่างมีระเบียบ เช่น แยกเป็นประเภท หรือทำครรชณีสื่อการสอน	163	51.91
5. เมื่อใช้สื่อการสอนท่านสังเกตปฏิกิริยาของนักเรียนว่าเป็นอย่างไร*		
1. กระตือรือร้นในบทเรียนดียิ่งขึ้น	266	84.71
2. มีความเข้าใจในบทเรียนดียิ่งขึ้น	244	77.71
3. เรียนได้เร็วขึ้น	168	53.50
4. สามารถจำบทเรียนได้แม่นยำ	145	46.18
5. สนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน	238	75.80
6. เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	217	69.11
7. แสดงปฏิกิริยาตอบสนองบ้าง เป็นบางครั้ง	89	28.34
8. ไม่แสดงปฏิกิริยาตอบสนองเลย	7	2.23
9. แสดงกิริยาเบื่อหน่ายต่อการใช้สื่อการสอนของครู	8	2.55
10. ไม่เคยสังเกตปฏิกิริยาของนักเรียนเลย	2	0.64

ตารางที่ 2 แสดงการใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาจำแนกตามสภาพต่าง ๆ (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6. ท่านได้มีการประเมินคุณค่าของสื่อการสอนแต่ละชนิด อย่างไร *		
1. ถามความคิดเห็นของนักเรียนภายหลังจาก การใช้สื่อการสอน	111	35.35
2. สังเกตจากปฏิกิริยาตอบสนองของนักเรียน	255	81.21
3. ประเมินจากผลการเรียนในแต่ละบทเรียน ของนักเรียน	195	62.10
4. ดูความเหมาะสมของเวลาในการใช้สื่อการสอน แต่ละชนิดว่าเหมาะสมหรือไม่	101	32.16
5. เมื่อใช้สื่อการสอนแล้วทำให้การเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้	131	41.72

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 78.02 มี
วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเพื่อช่วยขยายความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน รองลงมาคือ
ร้อยละ 77.39 ใช้เป็นเครื่องมือเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ในด้านวิธีการจัดหาสื่อการสอนสังคมศึกษา ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 83.44 ให้ทาง
โรงเรียนจัดหาให้ รองลงมาคือ ร้อยละ 44.27 ผลิตสื่อการสอนขึ้นเอง

เกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอนสังคมศึกษา ครูส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 77.39 เลือกให้
ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน รองลงมาคือ ร้อยละ 65.60 เลือกสื่อการสอนชนิดที่หาได้ง่าย
สะดวก ประหยัด และครูใช้เป็น

การเตรียมตัวของครูในการใช้สื่อการสอน ก่อนการใช้สื่อการสอน ครูส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 78.66 จะวางแผนการใช้ล่วงหน้า รองลงมา คือร้อยละ 67.20 ทดลองก่อนนำไปใช้ สอนจริง

ภายหลังการใช้สื่อการสอนในห้องเรียน ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 74.84 จะทำการ ทดสอบว่านักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ รองลงมา คือร้อยละ 51.91 เก็บสื่อการสอน ที่ใช้แล้วไว้ใช้ในคราวต่อไปอย่างมีระเบียบ เช่น แยกเป็นประเภท หรือทำครรชนี้สื่อการสอน

เมื่อใช้สื่อการสอนแล้วครูส่วนใหญ่สังเกตเห็นปฏิกิริยาของนักเรียน คือร้อยละ 84.71 มีความกระตือรือร้นในบทเรียนดีขึ้น รองลงมา คือ ร้อยละ 77.71 มีความเข้าใจในบทเรียน ดียิ่งขึ้น

การประเมินคุณค่าของสื่อการสอนแต่ละชนิด ครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ 81.21 สังเกต จากปฏิกิริยาตอบสนองของนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ 62.10 ประเมินจากผลการเรียนใน แต่ละบทเรียนของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของแหล่งที่มาของสื่อการสอนสังคมศึกษาประเภทวัสดุ

ชนิดของสื่อการสอน	แหล่งที่มาของสื่อการสอน				แหล่งอื่น ๆ			
	ไม่มีในโรงเรียน		มีในโรงเรียน		ครูผลิตขึ้นเอง		ครูจัดหามาเอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทวัสดุ								
1. แผนที่	-	-	296	94.27	21	6.69	33	10.51
2. ลูกโลก	9	2.87	296	94.27	-	-	24	7.64
3. แผนภูมิ แผนสถิติ	51	16.24	230	73.25	55	17.51	31	9.87
4. การ์ตูน ภาพโปสเตอร์	66	21.02	140	44.58	49	15.60	69	21.97
5. บัตรคำ บัตรประโยค	110	35.03	105	33.44	62	19.74	26	8.28
6. กระดานดำ ซอล์ก	5	1.59	297	94.58	3	0.95	20	6.37
7. กระดานป้ายสำลี	93	29.62	176	56.05	23	7.32	10	3.18
8. กระดานนิเทศ	65	20.70	214	68.15	6	1.91	18	5.73
9. พิพิธภัณฑสถานโรงเรียน	187	59.55	93	29.62	5	1.59	13	4.14
10. ของจริง	82	26.11	153	48.73	11	3.50	70	22.29
11. หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง	88	28.02	177	56.37	10	3.18	43	13.69
12. ภาพเขียน ภาพถ่าย	43	13.69	199	63.37	6	1.91	56	17.83
13. ภาพโปร่งใส	107	34.08	154	49.04	16	5.09	19	6.05
14. สมุดภาพ รูปภาพ ภาพพลิก	31	9.87	220	70.06	56	17.83	49	15.60
15. ภาพแขวนผนัง	66	21.02	190	60.51	27	8.60	27	8.60
16. สไลด์ फिल्मสตริป	42	13.37	247	76.66	6	1.91	24	7.64
17. फिल्मภาพยนตร์	167	53.18	101	32.16	1	0.32	23	7.32
18. เทปโทรทัศน์ (วิดีโอเทป)	95	30.25	185	58.92	3	0.95	38	12.10
19. เทปบันทึกเสียง	20	6.37	270	85.99	1	0.32	39	12.42
20. หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ	3	0.95	293	93.31	1	0.32	52	16.56
21. คู่มือครู	1	0.32	290	92.36	-	-	42	13.37
22. แบบเรียน	3	0.95	285	90.76	2	0.64	53	16.88

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าแหล่งที่มาของสื่อการสอนวิชาสังคมศึกษาประเภทวัสดุ
ที่ครูสังคมศึกษาใช้ คือ

สื่อการสอนที่ไม่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.55 พิจารณ์ที่โรงเรียน
รองลงมาคือ ร้อยละ 53.18 ได้แก่ ฟิล์มภาพยนตร์

สื่อการสอนที่มีในโรงเรียนในส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.58 ได้แก่ กระดานดำ ซอล์ค
รองลงมา คือร้อยละ 94.27 ได้แก่ ลูกโลก

สื่อการสอนที่ครูผลิตขึ้นเอง ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 19.74 ได้แก่ บัตรคำ บัตรประโยค
รองลงมา คือ ร้อยละ 17.83 ได้แก่ สมุดภาพ รูปภาพ ภาพพลิก

สื่อการสอนที่ครูจัดหาเอง ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 22.29 ได้แก่ ของจริง รองลงมา
คือ ร้อยละ 21.97 ได้แก่ การ์ตูน ภาพโปสเตอร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของแหล่งที่มาของสื่อการสอนสังคมศึกษาประเภท เครื่องมือ

ชนิดของสื่อการสอน	แหล่งที่มาของสื่อการสอน				แหล่งอื่น ๆ			
	ไม่มีในโรงเรียน		มีในโรงเรียน		ครูผลิตขึ้นเอง		ครูจัดหาเอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทเครื่องมือ								
1. เครื่องฉายสไลด์	23	7.32	289	92.04	-	-	10	3.18
2. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	120	38.22	192	61.15	-	-	5	1.59
3. เครื่องฉายภาพยนตร์	130	41.40	179	57.01	-	-	4	1.27
4. เครื่องรับโทรทัศน์	64	20.38	245	78.02	-	-	8	2.55
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	85	27.07	227	72.29	-	-	6	1.91
6. จอฉายภาพ	55	17.51	255	81.21	-	-	10	3.18
7. เครื่องรับวิทยุ	57	18.15	248	78.98	-	-	13	4.14
8. เครื่องเล่นแผ่นเสียง	160	50.95	127	40.44	-	-	6	1.91
9. เครื่องบันทึกเสียงแบบม้วน	137	43.63	172	54.78	-	-	5	1.59
10. เครื่องบันทึกเสียงแบบดิสก์	54	17.20	256	81.53	-	-	18	5.73
11. เครื่องขยายเสียง	26	8.28	289	92.04	-	-	9	2.87
12. กล้องถ่ายรูป	82	26.11	224	71.34	-	-	14	4.46
13. เครื่องถ่ายเอกสาร	70	22.29	238	75.80	-	-	9	2.87
14. เครื่องปรุกระดาษไข	156	49.68	150	47.77	-	-	11	3.50
15. เครื่องอัดสำเนา	9	2.87	291	92.67	-	-	10	3.18
(เครื่องโรเนียว)								

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า แหล่งที่มาของสื่อการสอนวิชาสังคมศึกษาประเภทเครื่องมือ
ที่ครูสังคมศึกษาใช้มีดังนี้ คือ

สื่อการสอนที่ไม่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 50.95 ได้แก่ เครื่องเล่นแผ่นเสียง
รองลงมาคือ ร้อยละ 49.68 ได้แก่ เครื่องปรุกระดาษไข

สื่อการสอนที่มีในโรงเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 92.67 ได้แก่ เครื่องอัดสำเนา
รองลงมา คือ ร้อยละ 92.04 ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์

สื่อการสอนที่ครูจัดทำมาเอง ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 5.73 ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง
แบบตลับ รองลงมาคือ ร้อยละ 4.46 ได้แก่ กล้องถ่ายรูป

และครูไม่ได้ผลิตสื่อการสอนประเภทเครื่องมือเครื่องใช้เองเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของแหล่งที่มาของสื่อการสอนสังคมศึกษาประเภทกิจกรรมการเรียนรู้
ที่ใช้สื่อการสอนประกอบ

ชนิดของสื่อการสอน	แหล่งที่มาของสื่อการสอน				แหล่งอื่น ๆ			
	ไม่มีในโรงเรียน		มีในโรงเรียน		ครูผลิตขึ้นเอง		ครูจัดหามาเอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทกิจกรรมการเรียนรู้								
ที่ใช้สื่อการสอนประกอบ								
1. การสาธิต	39	12.42	208	66.24	28	8.92	22	7.01
2. การทดลอง	59	18.79	183	58.28	29	9.23	15	4.78
3. นิทรรศการ	41	13.06	202	64.33	36	11.46	28	8.92
4. การแสดงบทบาทสมมติ	60	19.10	179	57.01	19	6.05	22	7.01
5. การแสดงละคร	68	21.66	161	50.95	26	8.28	14	4.46
6. การศึกษานอกสถานที่	68	21.66	168	53.50	21	6.69	15	4.78
7. การใช้กะบะทราย	163	51.91	82	26.11	13	4.14	11	3.50
8. การใช้บทเรียนสำเร็จรูป	86	27.38	147	46.81	28	8.92	15	4.78
9. กระบวนการกลุ่ม	35	11.15	193	61.46	37	11.78	23	7.32
10. ศูนย์การเรียนรู้	75	23.88	160	50.95	39	12.42	20	6.37
11. การเล่นเกม	59	18.79	172	54.78	35	11.15	33	10.51
12. การแสดงหุ่น	147	46.81	91	28.98	15	4.78	17	5.41
13. การร้องเพลง	53	16.89	204	64.96	28	8.92	17	5.41
14. การเรียนจากวิทยุโทรทัศน์	112	35.67	134	42.67	8	2.55	16	5.09

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่าแหล่งที่มาของสื่อการสอนวิชาสังคมศึกษาประเภทกิจกรรมการเรียนที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ครูสังคมศึกษาใช้ คือ

กิจกรรมการเรียนที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ไม่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 51.91 ได้แก่ กะบะทราย รองลงมา คือร้อยละ 46.81 ได้แก่ การแสดงหุ่น

กิจกรรมการเรียนที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 66.24 ได้แก่ การสาธิต รองลงมา คือร้อยละ 64.96 ได้แก่ การร้องเพลง

กิจกรรมการเรียนที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ครูผลิตขึ้นเอง ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 12.42 ได้แก่ ศูนย์การเรียน รองลงมาคือร้อยละ 11.78 ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ครูจัดทำมาเอง ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 10.51 ได้แก่ การเล่นเกม รองลงมาคือ ร้อยละ 8.92 ได้แก่ นิทรรศการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละในการใช้สื่อการสอนของครูสังกัดศึกษาประเภทวิศวะในบทรเรียน

ชนิดของสื่อการสอน	การใช้					
	ทุกบทรเรียน		บางบทรเรียน		ไม่ใช่เลย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทวิศวะ						
1. แผนที่	8	2.55	299	95.22	1	0.32
2. ลูกโลก	3	0.95	275	87.58	17	5.41
3. แผนภูมิ แผนสถิติ	1	0.32	235	74.84	32	10.19
4. การ์ตูน ภาพโปสเตอร์	4	1.27	223	71.02	41	13.06
5. บัตรคำ บัตรประโยค	14	4.46	161	51.27	73	23.25
6. กระดานดำ ชอล์ก	219	69.74	72	22.93	3	0.95
7. กระดานป้ายสำลี	4	1.27	173	55.09	95	30.25
8. กระดานนิเทศ	1	0.32	198	63.06	70	22.29
9. พิพิธภัณฑ์โรงเรียน	2	0.64	130	41.40	98	31.21
10. ของจริง	3	0.95	228	72.61	35	11.15
11. หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง	-	-	229	72.93	37	11.78
12. ภาพเขียน ภาพถ่าย	1	0.32	262	83.44	15	4.78
13. ภาพโปร่งใส	-	-	166	52.87	81	25.60
14. สมุดภาพ รูปภาพ ภาพพลิก	3	0.95	255	81.21	22	7.01
15. ภาพแขวนผนัง	-	-	220	70.06	43	13.69
16. สไลด์ फिल्मสตริป	-	-	237	75.48	48	15.29
17. फिल्मภาพยนตร์	1	0.32	148	47.13	71	22.61
18. เทปโทรทัศน์ (วีดีโอเทป)	4	1.27	196	62.42	109	34.71
19. เทปบันทึกเสียง	4	1.27	229	72.93	53	16.88
20. หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ	11	3.50	279	88.85	5	1.59
21. คู่มือครู	178	56.69	117	37.26	8	2.55
22. หนังสือเรียน	232	73.88	62	19.74	7	2.23

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่าลักษณะการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุของครูสังกัดศึกษา
มีดังนี้

สื่อการสอนที่ครูสังกัดศึกษาใช้ทุกบทเรียน ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 73.88 ได้แก่
หนังสือเรียน รองลงมา คือ ร้อยละ 69.74 ได้แก่ กระดานดำ ชอล์ค

สื่อการสอนที่ครูสังกัดศึกษาใช้บางบทเรียน ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 95.22 ได้แก่ แผนที่
รองลงมา คือ ร้อยละ 88.85 ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ

สื่อการสอนที่ครูสังกัดศึกษาไม่ใช้เลย ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 34.71 ได้แก่
เทปโทรทัศน์ รองลงมา คือ ร้อยละ 31.21 ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละในการใช้สื่อการสอนของครูสังกัดศึกษาประเภท เครื่องมือในบทเรียน

ชนิดของสื่อการสอน	การใช้					
	ทุกบทเรียน		บางบทเรียน		ไม่ใช่เลย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทเครื่องมือ						
1. เครื่องฉายสไลด์	-	-	237	75.48	43	13.69
2. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	2	0.64	148	47.13	104	33.12
3. เครื่องฉายภาพยนตร์	1	0.32	131	41.72	120	38.22
4. เครื่องรับโทรทัศน์	-	-	177	56.37	84	26.75
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	1	0.32	167	53.18	97	30.89
6. จอฉายภาพ	-	-	234	74.52	79	25.16
7. เครื่องรับวิทยุ	16	5.09	186	59.23	29	9.23
8. เครื่องเล่นแผ่นเสียง	1	0.32	102	32.48	135	42.99
9. เครื่องบันทึกเสียงแบบม้วน	1	0.32	136	43.31	115	36.62
10. เครื่องบันทึกเสียงแบบคาสเซ็ท	2	0.64	182	57.96	80	25.48
11. เครื่องขยายเสียง	3	0.95	102	34.39	109	34.71
12. กล้องถ่ายรูป	1	0.32	135	42.99	61	19.43
13. เครื่องถ่ายเอกสาร	3	0.95	168	53.50	95	30.25
14. เครื่องปรุกระดาษไข	4	1.27	127	40.44	123	39.17
15. เครื่องอัดสำเนา (เครื่องโรเนียว)	2	0.64	166	52.87	102	32.48

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่าลักษณะการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือของครู
สังคมศึกษา มีดังนี้

สื่อการสอนที่ครูสังคมศึกษาใช้ทุกบทเรียน ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 5.09 ได้แก่
เครื่องรับวิทยุ รองลงมา คือ ร้อยละ 1.27 ได้แก่ เครื่องปรุกระดาษไข

สื่อการสอนที่ครูสังคมศึกษาใช้บางบทเรียน ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 75.48 ได้แก่
เครื่องฉายสไลด์ รองลงมาคือ ร้อยละ 74.52 ได้แก่ จอฉายภาพ

สื่อการสอนที่ครูสังคมศึกษาไม่ใช้เลย ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 39.17 ได้แก่
เครื่องปรุกระดาษไข รองลงมาคือ ร้อยละ 38.22 ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์

ศูนย์ส่งเสริมทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละในการใช้สื่อการสอนของครูสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร
การเรียนที่ใช้สื่อการสอนประกอบ

ชนิดของสื่อการสอน	การใช้					
	ทุกบทเรียน		บางบทเรียน		ไม่ใช้เลย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทกิจกรรมการเรียนที่ใช้สื่อการสอน						
ประกอบ						
1. การสาธิต	2	0.63	218	69.43	26	8.28
2. การทดลอง	1	0.32	179	57.01	48	15.29
3. นิทรรศการ	3	0.95	224	71.34	15	4.78
4. การแสดงบทบาทสมมติ	3	0.95	189	60.19	32	10.19
5. การแสดงละคร	2	0.63	173	55.09	48	15.29
6. การศึกษานอกสถานที่	-	-	176	56.05	67	21.34
7. การใช้กะบะทราย	-	-	70	22.29	91	28.98
8. การใช้บทเรียนสำเร็จรูป	11	3.50	151	48.09	67	21.34
9. กระบวนการกลุ่ม	8	2.55	222	70.70	16	5.09
10. ศูนย์การเรียน	2	0.63	186	59.23	51	16.24
11. การเล่นเกม	1	0.32	204	64.97	36	11.46
12. การแสดงหุ่น	-	-	89	28.34	133	42.36
13. การร้องเพลง	1	0.32	203	64.65	41	13.06
14. การเรียนจากวิทยุโทรทัศน์	1	0.32	136	43.31	104	33.12

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่าลักษณะการใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อการสอนประกอบของครูสังคมศึกษา มีดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ครูสังคมศึกษาใช้ทุกบทเรียน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 3.50 ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูป รองลงมา คือ ร้อยละ 2.55 ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ครูสังคมศึกษาใช้บางบทเรียน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 71.34 ได้แก่ นิทรรศการ รองลงมา คือ ร้อยละ 70.70 ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อการสอนประกอบที่ครูสังคมศึกษาไม่ใช้เลย ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 42.36 ได้แก่ การแสดงหุ่น รองลงมา คือ ร้อยละ 28.98 ได้แก่ กระดาษทราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหา เกี่ยวกับการจัดเตรียมและการจัดหาสื่อการสอนของครูสังคมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัญหา	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
การจัดเตรียมและการจัดหาสื่อการสอน						
1. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในโรงเรียน	1.90	0.81	น้อย	1.74	0.70	น้อย
2. ไม่ทราบแหล่งที่จะหาวัสดุและสื่อการสอนที่จะใช้	1.98	0.73	น้อย	1.98	0.71	น้อย
3. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมตัวก่อนใช้สื่อการสอน เพราะจำนวนชั่วโมงที่ได้รับมอบหมายให้สอนมากเกินไป	2.41	0.85	น้อย	2.25	0.81	น้อย
4. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	2.54	0.41	น้อย	2.43	0.86	น้อย
5. โรงเรียนไม่มีงบประมาณสำหรับซื้อหรือผลิตสื่อการสอน	2.54	0.91	น้อย	2.29	0.90	น้อย
6. มีความยุ่งยากที่จะต้องเตรียมสื่อการสอนและสถานที่	2.31	0.84	น้อย	2.16	0.77	น้อย
7. ไม่สามารถจัดหาหรือทำสื่อการสอนตามที่เสนอแนะไว้ในคู่มือครูได้	2.73	0.83	มาก	2.52	0.85	น้อย
8. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาไม่สนับสนุนให้ใช้สื่อการสอน	2.01	0.82	น้อย	1.89	0.63	น้อย

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาเกี่ยวกับการจัดเตรียมและการจัดหาสื่อการสอนของครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ต่อ)

ปัญหา	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9. สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทที่ต้องใช้ไฟฟ้า	2.42	0.97	น้อย	1.95	0.80	น้อย
10. ไม่สามารถที่จะหาสื่อการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน	2.69	0.77	มาก	2.38	0.80	น้อย
รวม	2.35	0.72	น้อย	2.16	0.84	น้อย

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่าครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดเตรียมและการจัดหาสื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ก็เป็นปัญหาระดับน้อยเช่นกัน นอกจากบางข้อที่เป็นปัญหามาก คือ ไม่สามารถจัดหาหรือทำสื่อการสอนตามที่เสนอแนะไว้ในคู่มือครูได้ และไม่สามารถที่จะหาสื่อการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน

ครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมและการจัดหาสื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้าน ในระดับน้อย

ตารางที่ 10 แสดงค่ามัธยัมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอนของครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัญหา	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
คุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน						
1. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ	2.73	0.84	มาก	2.59	0.84	มาก
2. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาสังคัมศึกษา	2.46	0.78	น้อย	2.22	0.69	น้อย
3. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุดไม่สามารถนำมาใช้ได้	2.25	0.88	น้อย	1.95	0.69	น้อย
4. ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอน เช่น แผนติดภาพ ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง ทิศทางลม เป็นต้น	2.59	1.05	มาก	2.27	0.91	น้อย
5. สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	2.55	0.82	น้อย	2.41	0.81	น้อย
6. มีความยากลำบากในการควบคุมชั้นขณะที่ใช้สื่อการสอน	1.88	0.65	น้อย	1.70	0.58	น้อย
7. ไม่มีสื่อการสอนที่ต้องการใช้อยู่ในโรงเรียน	2.64	0.90	มาก	2.37	0.89	น้อย
รวม	2.44	0.83	น้อย	2.22	0.82	น้อย

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่าครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาระดับน้อย เช่นกัน นอกจากบางข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก คือ มีจำนวนสื่อการสอนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอน เช่น แผงติดภาพ ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง ทิศทางลม และไม่มีสื่อการสอนที่ต้องการใช้อยู่ในโรงเรียน

สังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นปัญหาระดับน้อย เช่นกัน นอกจากบางข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก คือ มีสื่อการสอนจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหา
เกี่ยวกับการเลือกและการใช้สื่อการสอนของครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นและครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัญหา	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
การเลือกและการใช้สื่อการสอน						
1. ไม่สามารถเลือกสื่อการสอนที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับ เนื้อหา วิชาได้	2.48	0.78	น้อย	2.25	0.73	น้อย
2. ไม่สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ การใช้สื่อการสอนไว้ล่วงหน้า	2.12	0.66	น้อย	1.03	0.63	น้อยที่สุด
3. ไม่สามารถเปิดโอกาสให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน ได้บ่อยครั้ง	2.53	0.74	น้อย	2.29	0.73	น้อย
4. ขาดทักษะในการเลือกสื่อการสอน ที่ใช้คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป	2.32	0.73	น้อย	2.18	0.64	น้อย
5. ขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน บางประเภทและเกรงจะชำรุด เสียหาย เช่น เครื่องฉายสไลด์	2.43	0.83	น้อย	2.33	0.84	น้อย
6. ไม่มีทักษะในการนำสื่อการสอนที่ ใช้แล้วมาดัดแปลงไว้ใช้ในคราว ต่อไป	2.30	0.77	น้อย	2.20	0.72	น้อย
7. ขาดความรู้และประสบการณ์ใน การดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ ประกอบการสอน	2.61	0.71	มาก	2.26	0.69	น้อย

ตารางที่ 11 แสดงค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหา
เกี่ยวกับการเลือกและการใช้สื่อการสอนของครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นและครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ต่อ)

ปัญหา	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
8. ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะให้คำแนะนำ และปรึกษาหารือเกี่ยวกับการ เลือกและการใช้สื่อการสอน						
บางชนิด	2.74	0.75	มาก	2.48	0.88	น้อย
9. ขาดสื่อการสอนที่มีความเหมาะสม กับวัยและสติปัญญาของนักเรียน	2.74	0.72	มาก	2.34	0.84	น้อย
10. ไม่มีเวลาได้ทดสอบสื่อต่าง ๆ ก่อนใช้	2.41	0.79	น้อย	2.25	0.89	น้อย
11. ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมต่อ เนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของ นักเรียนภายหลังการใช้สื่อการสอน	2.68	0.76	มาก	2.47	0.78	น้อย
12. ใช้สื่อการสอนแล้วทำให้ยุ่งยาก เสียเวลามาก และสอนเนื้อหาไม่ ทันตามที่กำหนดไว้	2.32	0.74	น้อย	2.34	0.74	น้อย
13. ใช้สื่อการสอนขึ้นเดียวกันสอนซ้ำ อีกในเนื้อหาวิชาที่ต่างไปจากเดิม เพราะขาดสื่อการสอนที่เหมาะสม กับเรื่องใหม่	2.47	0.78	น้อย	2.27	0.72	น้อย
14. หลังจากใช้สื่อการสอนแล้ว ไม่มี โอกาสจัดกิจกรรมติดตามผล	2.47	0.71	น้อย	2.44	0.71	น้อย
รวม	2.48	0.72	น้อย	2.22	2.70	น้อย

จากตารางที่ 11 ปรากฏครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกและการใช้สื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาระดับน้อยเช่นกัน นอกจากบางข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก คือ ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการตัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการสอน ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะให้คำแนะนำและปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเลือกและการใช้สื่อการสอนบางชนิด ขาดสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของนักเรียน และไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียนภายหลังการใช้สื่อการสอน

ครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกและการใช้สื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นปัญหาระดับน้อย และที่เป็นปัญหาระดับน้อยที่สุด คือ ไม่สามารถกำหนดวัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนไว้ล่วงหน้า

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหา
เกี่ยวกับการบริการสื่อการสอนของครูสังคศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
และครูสังคศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัญหา	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
การบริการสื่อการสอน						
1. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของ การใช้สื่อการสอน	1.98	0.79	น้อย	1.93	0.81	น้อย
2. ครูไม่เห็นคุณค่าของการใช้สื่อ การสอนเพราะว่าทำให้เสียเวลา และสิ้นเปลือง	1.92	0.67	น้อย	1.96	0.75	น้อย
3. ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการสอน ในโรงเรียน	2.62	0.94	มาก	2.40	0.92	น้อย
4. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อ ขอยืมสื่อการสอนจากหน่วยบริการ ในโรงเรียน	2.40	0.91	น้อย	2.25	0.82	น้อย
5. ไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นให้ เลือกจัดซื้อ บริการยืมและการ เก็บรักษาสื่อการสอน	2.35	0.87	น้อย	2.25	0.80	น้อย
6. ไม่ทราบว่า มีสื่อการสอนชนิดใด ไว้บริการสำหรับการสอน สังคศึกษา	2.08	0.80	น้อย	1.91	0.78	น้อย
รวม	2.23	0.88	น้อย	2.12	0.79	น้อย

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาด้านการบริการสื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านในระดับน้อยและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาระดับน้อยเช่นกัน นอกจากบางรายข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก คือ ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการสื่อการสอนในโรงเรียน

ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาด้านการบริการสื่อการสอน โดยเฉลี่ยในระดับน้อยทุกด้าน

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความต้องการการช่วยเหลือในการ แก้ปัญหาการใช้สื่อการสอน	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ให้โรงเรียนจัดให้มีห้องอุปกรณ์ หรือศูนย์สื่อการศึกษาของโรงเรียน สำหรับ เป็นที่ผลิต เก็บรักษา และ ให้บริการด้านสื่อการสอน	3.29	0.91	มาก	3.34	0.82	มาก
2. ให้โรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน ร่วมกันผลิตสื่อการสอนเพื่อแลกเปลี่ยนกันใช้	3.26	0.81	มาก	3.16	0.83	มาก
3. ให้มีศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือให้ คำแนะนำในการผลิต และการ ใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด เป็น ครั้งคราว หรือ เป็นประจำ	3.17	0.83	มาก	3.07	0.88	มาก
4. ให้ครูทุกคนมีโอกาสที่จะ เสนอ ความคิดเห็นและความต้องการ เกี่ยวกับสื่อการสอน	3.20	0.77	มาก	3.16	0.69	มาก
5. ให้มีเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือ ในการใช้ เครื่องมือสื่อการสอน ประเภท เครื่องฉายและ เครื่อง เสียง	3.19	0.86	มาก	3.08	0.80	มาก

ตารางที่ 13 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูสังคัมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและครูสังคัมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ต่อ)

ความต้องการการช่วยเหลือในการ แก้ปัญหาการใช้สื่อการสอน	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
6. ให้โรงเรียนจัดบริการยืมสื่อการสอนจากแหล่งภายนอกโรงเรียน โดยมีเจ้าหน้าที่ภายในโรงเรียน ยืมให้และนำมาบริการแก่ครู	3.28	0.82	มาก	3.30	0.80	มาก
7. ให้โรงเรียนจัดเอกสารแจ้งแหล่ง ยืมสื่อการสอนจากภายนอก	3.17	0.84	มาก	3.11	0.76	มาก
8. ให้โรงเรียนจัดอบรมครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนตามความสนใจ และความต้องการของครู	3.21	0.87	มาก	3.45	0.74	มาก
9. ให้โรงเรียนจัดสรรงบประมาณ สำหรับสื่อการสอนให้เพียงพอ	3.40	0.86	มาก	3.43	0.70	มาก
10. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูให้เห็นคุณค่าของการใช้สื่อการสอน	3.54	0.77	มาก	3.25	0.83	มาก
11. ครูควรให้นักเรียนได้มีส่วนช่วย ในการผลิตสื่อการสอนบางชนิด	3.03	0.71	มาก	3.02	0.78	มาก
12. ให้สถาบันฝึกหัดครูมีบทบาทในการ ให้คำแนะนำการใช้สื่อการสอน การผลิตสื่อการสอนบางชนิดและ ให้บริการในการยืมสื่อการสอน ไปใช้	3.24	0.79	มาก	3.09	0.89	มาก

ตารางที่ 13 แสดงค่ามัธยิม เลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูสังคมศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ต่อ)

ความต้องการการช่วยเหลือในการ แก้ปัญหาการใช้สื่อการสอน	ครูระดับ ม.ต้น			ครูระดับ ม.ปลาย		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
13. ให้โรงเรียนจัดพิมพ์เอกสาร เผยแพร่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ในวงการสื่อ การสอน	3.23	0.75	มาก	3.21	0.73	มาก
14. ให้โรงเรียนจัดพิมพ์เอกสาร แนะนำเกี่ยวกับการเลือกสื่อ การสอนที่เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาที่สอน	3.16	0.78	มาก	3.11	0.85	มาก
15. ให้โรงเรียนจัดสัมมนาเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูใน โรงเรียน โดยเชิญวิทยากร จากภายนอกมาให้ความรู้	3.26	0.79	มาก	3.22	0.81	มาก
16. ให้โรงเรียนจัดให้มีระบบ ไฟฟ้าภายในห้องเรียน เพื่อ การใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย	2.97	0.88	มาก	2.98	0.90	มาก
17. ให้โรงเรียนจัดให้มีตำรา เอกสาร วารสารทาง โสตทัศนศึกษาสำหรับให้ ครูค้นคว้า	3.22	0.78	มาก	3.24	0.76	มาก
รวม	3.22	0.85	มาก	3.19	0.87	มาก

จากตารางที่ 13 ปรากฏว่าครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความต้องการการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอน โดยเฉลี่ยทุกด้านในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนครูให้เห็นคุณค่าของการใช้สื่อการสอนมากเป็นอันดับแรก

ครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก็มีความต้องการการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอน โดยเฉลี่ยในระดับมากทุกด้านเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการให้โรงเรียนจัดอบรมครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนตามความสนใจ และความต้องการของครูมากเป็นอันดับแรก

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิด เห็นและข้อ เสนอแนะของครูสังคมศึกษา ตามลำดับความสำคัญของความถี่ มีดังนี้

1. การเตรียมและการจัดหาสื่อการสอน

1.1 การจัดหาหรือจัดซื้อสื่อการสอนควร เป็นหน้าที่ของหมวดวิชาสังคมศึกษาโดยให้ ทางโรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในด้านนี้อย่างเพียงพอ (จำนวน 85 คน)

1.2 การเตรียมและจัดหาสื่อการสอน ครูควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาในบทเรียนให้มากที่สุด และต้องเตรียมล่วงหน้าก่อนสอนจริง เพื่อสำรวจ อุปสรรคหรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการสอน (จำนวน 74 คน)

1.3 ครูในหมวดสังคมศึกษาควรใช้เวลาว่างจากงานสอนสำหรับจัดหา เตรียมและผลิตสื่อการสอนบางชนิดจากวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น (จำนวน 51 คน)

1.4 ครูควรศึกษาค้นคว้า และทำความเข้าใจกับหลักสูตรสังคมศึกษา เพื่อเตรียม และจัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาในบทเรียน โดยสามารถทำให้นักเรียน เข้าใจได้ง่าย และใช้เวลาน้อยที่สุด (จำนวน 42 คน)

1.5 ครูในกลุ่มโรงเรียนควรจะหาโอกาสเตรียมและจัดหาสื่อการสอนบางชนิดไว้ แลกเปลี่ยนกันใช้ (จำนวน 38 คน)

2. คุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน

2.1 สื่อการสอนที่นำมาใช้ประกอบการสอน ควรมีความพอดี ทันสมัย มีความหมาย ชัดเจน น่าสนใจ ใช้ง่าย สะดวก เหมาะสมกับเนื้อหา และวัยของนักเรียน โดยไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง (จำนวน 89 คน)

2.2 สื่อการสอนที่นำมาใช้ประกอบการสอนควรมีความคงทน แข็งแรง ใช้งานได้ประโยชน์ ได้มากที่สุด สามารถซ่อมแซมได้เมื่อเกิดชำรุดเสียหาย และควรมีการทดสอบคุณภาพก่อนนำมา ใช้สอนจริง (จำนวน 68 คน)

2.3 สื่อการสอนควรมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน และเมื่อนำมาใช้แล้ว ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและรวดเร็ว ไม่ควรเป็นสื่อที่ซ้ำซาก (จำนวน 59 คน)

3. การเลือกและการใช้สื่อการสอน

3.1 การเลือกสื่อการสอน ครูควร เป็นผู้เลือกโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน วัยของนักเรียน และสภาพของห้องเรียน เพื่อสะดวกแก่การใช้ ประหยัด

แรงงานเวลาสอน และง่ายแก่ความเข้าใจของผู้เรียน (จำนวน 84 คน).

3.2 ครูบางส่วนยังประสบกับปัญหาการใช้สื่อการสอนบางประเภท เช่น เครื่องฉาย จึงควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาสำหรับให้คำแนะนำ ปรึกษา หรือควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกโรงเรียนมาให้ความรู้ (จำนวน 60 คน)

3.3 คู่มือครูควรจะเสนอแนะการเลือกและการใช้สื่อการสอนที่ทำได้จริง ๆ ตามสภาพของท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ (จำนวน 36 คน).

4. การบริการสื่อการสอน

4.1 ในโรงเรียนควรมีห้องเก็บสื่อการสอนสำหรับรวบรวมและจัดทำครุภัณฑ์สื่อการสอนไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการเบิกใช้และควรมีเจ้าหน้าที่บริการอยู่ประจำ (จำนวน 88 คน)

4.2 กลุ่มโรงเรียนควรมีสตวรรษกลางสำหรับบริการสื่อการสอนสังคัมศึกษาแก่โรงเรียนต่าง ๆ และควรเป็นสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน (จำนวน 59 คน).

4.3 หน่วยงานพิเศษ ควรเป็นศูนย์บริการสื่อการสอนและให้คำแนะนำในด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอนแก่ครู (จำนวน 55 คน)

4.4 วิทยาลัยครูควรเป็นแหล่งบริการสื่อการสอน ให้คำแนะนำ หรือจัดส่งสื่อการสอนบางอย่างให้โรงเรียน (จำนวน 48 คน)

4.5 ครูในหมวดวิชาสังคัมศึกษาควรร่วมกันผลิตสื่อการสอนบางประเภทในระหว่างปิดภาคเรียน โดยมีเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อไว้ใช้หรือบริการ (จำนวน 45 คน)

4.6 การขอรับบริการสื่อการสอนจากแผนกโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ควรดำเนินไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว (จำนวน 43 คน)

5. ความต้องการการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูสังคัมศึกษา

5.1 ครูต้องการให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของสื่อการสอนวิชาสังคัมศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณ ด้านการจัดซื้อ จัดหาวัสดุมาบริการแก่ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ (จำนวน 90 คน)

5.2 ครูต้องการให้โรงเรียนจัดเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษาสำหรับทำหน้าที่บริการ แนะนำการใช้ การผลิตสื่อการสอนอย่างง่าย ๆ และจัดบริการยืมสื่อการสอนจากแหล่งอื่น ๆ เช่น สำนักงานการทอเทียแห่งประทศไทย เป็นต้น (จำนวน 53 คน)

5.3 ครูต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศ จัดการอบรมเกี่ยวกับการเลือก การใช้ และการผลิตสื่อการสอนง่าย ๆ จากวัสดุในท้องถิ่น (จำนวน 79 คน)

5.4 ครูต้องการให้หน่วยงานที่มีสื่อการสอนไว้บริการ แจ้างให้โรงเรียนต่าง ๆ ทราบ หรือจัดเป็นสื่อการสอนแบบหมุนเวียนไปตามโรงเรียนต่าง ๆ (จำนวน 26 คน)

5.5 ครูต้องการให้สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย ไว้บริการในราคาที่ไม่แพงเกินไป (จำนวน 26 คน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย